

Sygn. akt *I ACa 321/17*

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 września 2017 r.

Sąd Apelacyjny w Poznaniu I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: **SSA Andrzej Daczyński**

Sędziowie: **SSA Krzysztof Józefowicz**

SSO Andrzej Adamczuk /spr./

Protokolant: **st. sekr. sąd. Kinga Kwiatkowska**

po rozpoznaniu w dniu 27 września 2017 r. w Poznaniu

na rozprawie

sprawy z powództwa **W. N., J. P.**

przeciwko (...) **SA w W.**

o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności

na skutek apelacji powodów

od wyroku Sądu Okręgowego w Poznaniu

z dnia 3 listopada 2016 r. sygn. akt IX GC 643/15

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

- w punkcie 1 pozbawia wykonalności tytuł wykonawczy w postaci bankowego tytułu egzekucyjnego nr (...) wystawionego w dniu 28.07.2014 roku na podstawie ksiąg (...) SA z siedzibą w W. opatrzonego klauzulą wykonalności nadaną postanowieniem Referendarza Sądowego Sądu Rejonowego Poznań-Stare Miasto w P. z dnia 2 grudnia 2014 roku sygn. akt II Co 6357/14 w dniu 26.01.2015 roku w części co do kwoty 12.985,04 (dwanaście tysięcy dziewięćset osiemdziesiąt pięć złotych 4/100) z ustawowymi odsetkami naliczonymi od tej kwoty jak w treści bankowego tytułu egzekucyjnego,

a w pozostałej części oddala powództwo;

- w punkcie 2 koszty procesu rozdziela stosunkowo i zasądza od powodów solidarnie na rzecz pozwanego kwotę 1.585,80 zł z tytułu zwrotu kosztów zastępstwa prawnego;

II. oddala apelację w pozostałej części;

III. koszty postępowania apelacyjnego rozdziela stosunkowo i zasądza od powodów solidarnie na rzecz pozwanego kwotę 1.873,80 zł z tytułu zwrotu kosztów zastępstwa prawnego.

Krzysztof Józefowicz Andrzej Daczyński Andrzej Adamczuk

UZASADNIENIE

Powodowie W. N. i J. P. w pozwie z dnia 30 marca 2015 r. wnieśli o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego - bankowego tytułu egzekucyjny nr (...) wystawionego w dniu 28 lipca 2014 r. przez pozwany (...) S.A. w W., opatrzonego klauzulą wykonalności przez Sąd Rejonowy Poznań – Stare Miasto w P. postanowieniem z dnia 2 grudnia 2014 r. oraz o zasądzenie od pozwanego na ich rzecz zwrotu kosztów procesu.

W uzasadnieniu pozwu powodowie podnieśli, że zawarli z pozwanym dwie umowy – umowę o kredyt w rachunku bieżącym na kwotę 50.000 zł oraz umowę o korzystanie z karty charge V. (...) na kwotę 10.000 zł. Do każdej umowy powodowie złożyli niezależne oświadczenia o poddaniu się egzekucji, a zatem nie było możliwe wystawienie przez pozwany bank bankowego tytułu egzekucyjnego, w którym wskazana kwota kapitału przekraczała sumę 60.000 zł. Co więcej, bankowy tytuł egzekucyjny zgodnie z jego treścią obejmuje jedynie należności z umowy kredytowej, a zatem wskazana w nim kwota została zawyżona. Powodowie podnieśli również, że umowa kredytowa nie została przez pozwanego skutecznie wypowiedziana, ponieważ nie złożył on oświadczenia o wypowiedzeniu umowy, a jedynie wezwał powodów do zapłaty. Zarzucili także, że brak w oświadczeniu o poddaniu się egzekucji zawartym w umowie kredytowej końcowej daty, do której powodowie poddają się egzekucji, uniemożliwił nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu. Nadto powodowie podnieśli również, że roszczenie wskazane w bankowym tytule egzekucyjnym uległo przedawnieniu (k.2-4 akt).

Odpis pozwu wraz z odpisem załączników i pouczeniem został doręczony pozwanemu w dniu 19 czerwca 2015 r. (k. 58 akt).

W ustawowym terminie pozwany (...) S.A. z siedzibą w W. wniósł odpowiedź na pozew w piśmie z dnia 1 lipca 2015r., wnosząc o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie solidarnie od powodów na jego rzecz zwrotu kosztów procesu.

W uzasadnieniu pozwany Bank przyznał, iż zawarł z powodami powoływane w pozwie: umowę kredytu w rachunku bieżącym oraz umowę o korzystanie z kart charge V. B. M.. Na mocy umowy o korzystanie z kart charge powodowie mogli zaciągać zobowiązania kredytowe, które na podstawie umowy obciążały prowadzony na rzecz powodów rachunek bankowy, który był prowadzony w ramach drugiej umowy zawartej z powodami – umowy kredytu w rachunku bieżącym. Dlatego też rachunek bankowy powodów obciążały zobowiązania z tytułu obu umów zawartych z pozwanym. Pozwany oświadczył, że ustalona w bankowym tytule egzekucyjnym wysokość zobowiązania odpowiadała wysokości zobowiązań pozwanych, po rozliczeniu wszystkich wykorzystanych przez nich środków i dokonanych spłat zobowiązań. Pozwany bank wskazał także, że powodowie poddali się egzekucji do kwoty 100.000 zł i to stanowiło górną granicę odpowiedzialności z tytułu zobowiązań obciążających rachunek bankowy, a nie wysokość limitu kredytowego. Pozwany Bank zwrócił uwagę, że powodowie złożyli tylko jedno oświadczenie o poddanie się egzekucji – w zakresie wszystkich roszczeń wynikających z umów kredytowych, a księgowanych na rachunku bankowym wskazanym w umowie kredytu. Podniósł przy tym, że w oświadczeniu powodów znajdowało się wskazanie daty, z jaką pozwany mógł wystąpić o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu. Było to wskazanie opisowe, a nie dzienne, jednak mimo to pozostawało skuteczne. Pozwany wskazał także, że zarzut ten powodowie mogli podnieść składając zażalenie na postanowienie o nadaniu klauzuli wykonalności, a nie w postępowaniu o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego. Co do zarzutu bezskuteczności wypowiedzenia umowy kredytu pozwany wskazał, że wypowiedzenie zostało skierowane na adres powodów wskazany w umowie kredytu, jednak nie zostało przez nich odebrane, a zgodnie z postanowieniami umowy okres wypowiedzenia umowy był liczony od daty awizowania przesyłki. Zaprzeczył również, by roszczenie uległo przedawnieniu, ponieważ przed upływem trzyletniego terminu przedawnienia pozwany złożył wniosek o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu, co przerwało bieg terminu przedawnienia (k.65-71 akt).

Powodowie w piśmie procesowym z dnia 20 stycznia 2016 r. podtrzymali swoje stanowisko w sprawie. Podnieśli, że oprócz umowy o kredyt w rachunku bieżącym oraz umowy o korzystanie z kart charge łączyła ich z pozwanym również umowa o prowadzenie rachunku bieżącego, zawarta przed pozostałymi dwoma umowami. Wskazali, że umowa o prowadzenie rachunku była niezależna od innych umów, a rachunek nią objęty służył jedynie do rozliczania umowy

o korzystanie z kart chargé, a nie do korzystania z karty chargé przez ten rachunek. Powodowie zarzucili, że pozwany zrównywał karty płatnicze, które służyły do korzystania z rachunku bankowego z kartami chargé. Powodowie podnieśli także, że wystawiony przez pozwanego bankowy tytuł egzekucyjny obejmował należności wynikające z dwóch umów o charakterze kredytowym, podczas gdy tytuł taki może obejmować należności jedynie z jednej czynności bankowej. Powodowie oświadczyli, że złożyli trzy oświadczenia o poddaniu się egzekucji, a nie jedno, jak twierdził pozwany. W ocenie powodów, oświadczenie o wypowiedzeniu złożone przez pozwanego nie wskazywało, której umowy dotyczy, nie można uznać zatem za skuteczne wypowiedzenia umowy kredytu w rachunku bieżącym. Powodowie zarzucili pozwanemu niedochowanie należytej staranności, wskazując, że oświadczenie o wypowiedzeniu umowy przesłał jedynie na adres spółki cywilnej prowadzonej przez powodów, a nie na ich adresy zamieszkania. Ponadto w bankowym tytule egzekucyjnym wskazał, iż należności wynikają z umowy rozwiązanej na dzień 22 października 2013 r., podczas gdy datą wymagalności zobowiązań powodów miała być data 11 maja 2013 r. (k.322-329 akt).

W piśmie procesowym z dnia 16 maja 2016 r. pozwany wskazał, że należności objęte bankowym tytułem egzekucyjnym wynikały jedynie z umowy o kredyt w rachunku bieżącym, a nie żadnej innej umowy zawartej z powodami.

W odpowiedzi na pismo pozwanego z dnia 16 maja 2016 r. powodowie w piśmie procesowym z dnia 20 kwietnia 2016 r. podtrzymali swoje stanowisko, że należności objęte spornym bankowym tytułem egzekucyjnym obejmowały również należności z umowy o korzystanie z kart chargé (k.380-381 akt).

Wyrokiem z dnia 3 listopada 2016r., wydanym po sygn. akt IX GC 643/15 Sąd Okręgowy w Poznaniu:

- w punkcie 1 : oddalił powództwo,

- w punkcie 2 zasądził od powodów solidarnie na rzecz pozwanego kwotę 3 617 zł z tytułu zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 3 600 zł z tytułu zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd Okręgowy następująco wskazał podstawę faktyczną rozstrzygnięcia:

W dniu 7 marca 2007 r. powodowie W. N. i J. P. zawarli z pozwanym, działającym wówczas pod nazwą (...) Bank S.A. w W. umowę o prowadzenie rachunku bieżącego w M.. W §19 pkt 1 umowy powodowie oświadczyli, że w zakresie roszczeń pozwanego wynikających z umowy poddają się egzekucji prowadzonej według przepisów Kodeksu postępowania cywilnego do wysokości 20.000 zł. Pozwany był uprawniony do wystąpienia o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu wystawionemu do wyżej wskazanej kwoty najpóźniej w terminie trzech lat od dnia rozwiązania umowy o prowadzenie rachunku.

Dowód: umowa o prowadzenie rachunku bieżącego w (...) (k. 330-331 akt).

W dniu 19 stycznia 2009 r. powodowie w ramach prowadzonej działalności gospodarczej zawarli z pozwanym umowę kredytu w rachunku bieżącym nr (...). Zgodnie z § 1 pkt 1 umowy pozwany miał udzielić powodom kredytu w rachunku bieżącym nr (...) w kwocie 50.000 zł. Termin spłaty kredytu wynosił 12 miesięcy, licząc od dnia postawienia kredytu do dyspozycji powodów (§ 1 pkt 3 umowy). Umowa kredytu miała być automatycznie przedłużana o kolejne 12 miesięcy, przy zachowaniu wysokości kredytów, pod warunkiem spełniania przez powodów warunków wskazanych w umowie (§ 2 pkt 2 umowy). Powodowie mogli również zrezygnować z automatycznego przedłużenia umowy, powiadamiając o tym pozwanego w okresie 30 dni przed upływem czasu obowiązywania umowy (§ 2 pkt 3). Zgodnie z §3 pkt 1 umowy wykorzystanie kredytu miało następować przez realizację dyspozycji powodów do wysokości udzielonego kredytu. Spłata całości lub części kredytu miała powodować odnowienie kredytu o dokonaną spłatę (§ 3 pkt 2).

Na podstawie §9 pkt 3 umowy niespłacenie wymagalnych należności w terminie upoważniało pozwanego do wypowiedzenia umowy w całości lub w części. Okres wypowiedzenia umowy wynosił 30 dni i miał być liczony od dnia doręczenia wypowiedzenia powodom, przy czym za datę doręczenia wypowiedzenia strony uważały również datę awizowania przesyłki poleconej, wysłanej pod ostatni znany pozwanemu adres powodów (§ 10 pkt 2). Wszelkie

zobowiązania powodów wynikające z umowy kredytu miały stać się wymagalne następnego dnia po upływie okresu wypowiedzenia bądź nie odnowienia przez pozwanego na kolejny okres kredytu (§ 10 pkt 3). W §13 pkt 1 umowy powodowie oświadczyli, że poddają się egzekucji prowadzonej według przepisów Kodeksu postępowania cywilnego i wyrażają zgodę na wystawienie przez pozwanego bankowego tytułu egzekucyjnego obejmującego roszczenia z tytułu umowy do kwoty 100.000 zł. Pozwany mógł wystawić bankowy tytuł egzekucyjny i wystąpić do sądu o nadanie mu klauzuli wykonalności w terminie do trzech lat od dnia rozwiązania umowy kredytu (§ 13 pkt 3). W treści umowy wskazane zostały adresy zameldowania każdego z powodów, a także adres prowadzonej przez nich spółki cywilnej (...) Spółka Cywilna.

Dowód: okoliczność bezsporna, a ponadto umowa kredytu w rachunku bieżącym nr (...) k. 9-12 akt.

W tym samym dniu powodowie zawarli z pozwanym umowę o korzystanie z kart charge V. Business (...). Na podstawie wskazanej umowy pozwany zobowiązał się wydać karty na wniosek powodów i do obsługi tych kart, na zasadach określonych w umowie oraz regulaminie wydawania i używania kart płatniczych V. (...) (§ 1 pkt 1 umowy). Umowa została zawarta na okres ważności karty wskazany w wyżej wskazanym Regulaminie, przy czym po upływie okresu ważności karty umowa miała ulegać automatycznemu przedłużeniu na kolejny okres obowiązywania odpowiadający okresowi ważności karty, o ile żadna ze stron umowy nie zrezygnuje z odnowienia karty (§ 2 pkt 3 i 4). Zgodnie z § 4 umowy przyznany limit wydatków wynosił 10.000 zł, przy czym słownie wskazano, że kwota ta to 3.000 zł. Wszelkie zobowiązania powodów wobec pozwanego z tytułu operacji dokonanych przy użyciu kart oraz z tytułu opłat i prowizji związanych z wydaniem i obsługą kart miały być rozliczane w ciężar należącego do powodów rachunku bankowego o numerze (...) (§5). Do umowy o korzystanie z kart charge powodowie dołączyli swoje oświadczenie, w którym dobrowolnie poddali się egzekucji w trybie określonym w art. 97 ustawy – Prawo bankowego i wyrazili zgodę na wystawienie przez pozwanego bankowego tytułu egzekucyjnego do kwoty 40.000 zł obejmującego roszczenia wynikające z tytułu czynności bankowych wykonywanych w ramach umowy o korzystanie z kart charge. Zgodnie z oświadczeniem pozwany mógł wystąpić do sądu o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu nie później niż do trzech lat od dnia rozwiązania umowy. Dowód: okoliczność bezsporna, a ponadto umowa o korzystanie z kart charge V. (...) (k. 81-82 akt), oświadczenie o poddaniu się egzekucji (k. 333 akt).

Pismem z dnia 22 marca 2013 r. pozwany wezwał powodów do spłaty zaległych wymagalnych płatności na rachunku bankowym o numerze (...) w wysokości 12.696,82 zł w terminie 7 dni od otrzymania wezwania, pod rygorem wypowiedzenia umowy. W treści pisma pozwany wskazał, że w przypadku braku spłaty we wskazanym terminie wezwanie należy traktować jako wypowiedzenie umowy przez pozwanego. Pozwany wskazał, że okres wypowiedzenia wynosi 30 dni i będzie liczony od dnia następnego po upływie siedmiodniowego terminu na zapłatę należności. Pozwany wskazał przy tym, że całkowita kwota zobowiązań na dzień wezwania stanowi kwotę 62.727,37 zł. Wezwanie zostało skierowane do (...) Spółki Cywilnej na adres ul. (...), (...)-(...) S.. Przesyłka została zwrócona pozwanemu ze względu na fakt, że powodowie nie działali już pod tym adresem. Próba dostarczenia przesyłki nastąpiła w dniu 2 kwietnia 2013r. Wskazany adres działalności spółki cywilnej został wskazany pozwanemu przez powodów po zmianie wcześniejszego adresu. Dowód: - okoliczność bezsporna, a ponadto dowód: wezwanie do zapłaty z dnia 22.03.2013 r. (k. 83 akt), zwrotne potwierdzenie odbioru (k. 85 akt), zeznania powoda J. P. (rozprawa w dniu 22.09.2016r., 02:39-15:30).

W dniu 28 lipca 2014 r. pozwany wystawił bankowy tytuł egzekucyjny nr (...), w którego treści wskazał, że powodowie jako wspólnicy spółki cywilnej pod nazwą (...) spółka cywilna są dłużnikami solidarnymi pozwanego z tytułu umowy o kredyt w rachunku nr (...). Pozwany wskazał, że wysokość wymagalnego zobowiązania wynosiła kwotę 74.187,32 zł, na którą składały się kwota 60.167,25 zł tytułem należności głównej, kwota 4.453,15 zł tytułem odsetek umownych naliczonych od kapitału za okres od 3 grudnia 2012 r. do 22 października 2013 r. według stopy procentowej w wysokości 9,65% w skali roku, kwota 8.762,92 zł tytułem odsetek umownych karnych zadłużenia przeterminowanego za okres od 23 października 2013 r. do dnia 28 lipca 2014 r. od według stopy procentowej w wysokości 16% w skali roku oraz kwota 804 zł tytułem kosztów, opłat i prowizji. Dowód: - okoliczność bezsporna, a ponadto: bankowy tytuł egzekucyjny (k. 88 akt).

Postanowieniem wydanym w dniu 2 grudnia 2014 r. w sprawie o sygnaturze akt II Co 6357/14 Sąd Rejonowy Poznań – Stare Miasto w P. na wniosek pozwanego nadał klauzulę wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu nr (...) z zastrzeżeniem, że całkowita kwota wyegzekwowana na podstawie tego tytułu nie może przekroczyć kwoty 100.000 zł. Dowód: - okoliczność bezsporna.

Na podstawie bankowego tytułu egzekucyjnego opatrzonego klauzulą wykonalności pozwany złożył wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego przeciwko powodowi W. N.. Postępowanie egzekucyjne prowadził Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Chodzieży K. O. pod sygnaturą akt KM 655/15. Powód W. N. został powiadomiony o wszczęciu egzekucji pismem Komornika, które otrzymał w dniu 27 marca 2015 r. Do dnia wyrokowania w sprawie Komornik wyegzekwował od powoda kwotę 4.100 zł, przy czym została ona zaliczona na opłatę egzekucyjną, koszty i inne wydatki. Pozwany nie uzyskał w toku egzekucji zaspokojenia żadnej części należności. Dowód: - okoliczność bezsporna, a ponadto: karta rozliczeniowa (k. 1 akt KM 655/15).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie niespornych twierdzeń stron, zebranych w sprawie dokumentów oraz zeznań powodów w zakresie, w jakim okazały się one przydatne dla rozstrzygnięcia sprawy. Zgodnie z art. 245 k.p.c. dokumenty prywatne stanowią dowód tego, że osoby je podpisujące złożyły oświadczenia zawarte w dokumencie. Strony nie podważali autentyczności żadnego z dokumentów, powodowie natomiast podnosili, że treść niektórych dokumentów nie była zgodna z rzeczywistością. Są to zarzuty dotyczące ustalenia samego stanu faktycznego sprawy, nie podważają natomiast samej formy zebranych dokumentów.

Zeznania powoda J. P. Sąd uznał za wiarygodne w całości. Zeznania powoda pozostawały zgodne z dokumentami zgromadzonymi w sprawie, Sąd nie znalazł zatem podstaw, by kwestionować wiarygodność zeznań. Należy jednak zauważyć, iż pod względem wiarygodności Sąd mógł oceniać jedynie twierdzenia powoda co do faktów, a nie co do opinii na temat tego, co obejmował bankowy tytuł egzekucyjny, czy też jakie konsekwencje wynikały z postanowień poszczególnych umów. Podobnie zeznania powoda W. N. Sąd uznał za wiarygodne w części, w jakiej były zgodne z pozostałym materiałem dowodowym. Za nieistotne dla rozstrzygnięcia Sąd uznał twierdzenia o tym, że powodowie nie spłacili należności z tytułu korzystania z kart charge i ta należność została ujęta w bankowym tytule egzekucyjnym – powodowie nie przedstawili żadnych dowodów na to, w jakiej wysokości miała to być należność, co ewentualnie mogłoby doprowadzić do ustalenia, że została ona lub nie objęta bankowym tytułem egzekucyjnym.

Sąd pominął dowód z przesłuchania strony pozwanej ze względu na okoliczność, iż pomimo wezwania osoba mająca składać zeznania w imieniu pozwanego nie stawiła się na terminie rozprawy i nie usprawiedliwiła swojej nieobecności.

Sąd Okręgowy następująco wyjaśnił podstawę prawną wyroku:

Podstawę roszczenia powodów stanowił art. 840 § 1 k.p.c., zgodnie z którym dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub części albo ograniczenia, jeżeli 1) przeczy zdarzeniom, na których oparto wydanie klauzuli wykonalności, a w szczególności gdy kwestionuje istnienie obowiązku stwierdzonego tytułem egzekucyjnym niebędącym orzeczeniem sądu albo gdy kwestionuje przejście obowiązku mimo istnienia formalnego dokumentu stwierdzającego to przejście albo 2) po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane; gdy tytułem jest orzeczenie sądowe, dłużnik może powództwo oprzeć także na zdarzeniach, które nastąpiły po zamknięciu rozprawy, a także zarzucie spełnienia świadczenia, jeżeli zarzut ten nie był przedmiotem rozpoznania w sprawie.

Powodowie oparli swoje roszczenie przede wszystkim na podstawie pierwszej z powołanych przesłanek, kwestionując istnienie obowiązku wynikającego z tytułu egzekucyjnego – bankowego tytułu egzekucyjnego. Powodowie podnosili, iż należności wskazane w tytule egzekucyjnym były zawyżone, ponieważ przekraczały wysokości limitu kredytowego przyjętego w umowie kredytu, z której miały wynikać należności pozwanego, a ponadto w bankowym tytule egzekucyjnym, mimo jego treści, pozwany umieścił również należności z umowy o korzystanie z kart charge. Ponadto powodowie zarzucili, że należności pozwanego nie były wymagalne ze względu na bezskuteczne wypowiedzenie umowy kredytu. Wskazali także, że wierzytelność pozwanego uległa przedawnieniu.

Zgodnie ze stanem prawnym obowiązującym na dzień wydania przez pozwanego bankowego tytułu egzekucyjnego oraz w czasie, gdy Sąd Rejonowy opatrzył bankowy tytuł egzekucyjny klauzulą wykonalności, na podstawie art. 96 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r. – Prawo bankowe (dalej jako „Prawo bankowe”), banki mogły na podstawie ksiąg banków lub innych dokumentów związanych z dokonywaniem czynności bankowych wystawiać bankowe tytuły egzekucyjne. W bankowym tytule egzekucyjnym należało oznaczyć bank, który go wystawił i na rzecz którego egzekucja ma być prowadzona, dłużnika zobowiązanego do zapłaty, wysokość zobowiązań dłużnika wraz z odsetkami i terminami ich płatności, datę wystawienia bankowego tytułu egzekucyjnego, jak również oznaczenie czynności bankowej, z której wynikają dochodzone roszczenia, oraz wzmiankę o wymagalności dochodzonego roszczenia. Bankowy tytuł egzekucyjny należy opatrzyć pieczęcią banku wystawiającego tytuł oraz podpisami osób uprawnionych do działania w imieniu banku (art. 96 ust. 2 powołanej ustawy). Zgodnie z art. 97 ust. 1 Prawa bankowego bankowy tytuł egzekucyjny mógł być podstawą egzekucji prowadzonej według przepisów Kodeksu postępowania cywilnego po nadaniu mu przez sąd klauzuli wykonalności przeciwko osobie, która bezpośrednio z bankiem dokonywała czynności bankowej albo jest dłużnikiem banku z tytułu zabezpieczenia wierzytelności banku wynikającej z czynności bankowej i złożyła pisemne oświadczenie o poddaniu się egzekucji oraz gdy roszczenie objęte tytułem wynika bezpośrednio z tej czynności bankowej lub jej zabezpieczenia. Oświadczenie o poddaniu się egzekucji powinno określać kwotę zadłużenia, do której bank może wystawić bankowy tytuł egzekucyjny, oraz termin, do którego bank może wystąpić o nadanie temu tytułowi klauzuli wykonalności (art. 97 ust. 2 Prawa bankowego).

Powodowie zarzucili, iż ich oświadczenie o poddaniu się egzekucji nie było skuteczne, gdyż nie wskazano w nim terminu, w jakim bank może wystąpić o nadanie temu tytułowi klauzuli wykonalności. Nie budziło przy tym sporu stron, że w oświadczeniu o poddaniu się egzekucji zawartym w umowie kredytu wskazano, że pozwany może wystąpić o nadanie tytułowi klauzuli wykonalności w terminie trzech lat od rozwiązania umowy. Wskazać należy, iż omawiany termin, jako termin do wykonania czynności procesowej (złożenia wniosku o nadanie bankowemu tytułowi egzekucyjnemu klauzuli wykonalności) ma charakter terminu procesowego. Na podstawie art. 165 § 1 k.p.c. terminy procesowe należy obliczać według przepisów prawa cywilnego, te zaś pozwalają na określenie terminu nie tylko przez wskazanie konkretnej daty lub podanie określonej liczby jednostek czasu (dni, miesiące, lata), ale także w sposób opisowy, przez wskazanie zdarzenia, które ma nastąpić (art. 111 § 2 k.c.). Zdarzenie to musi być przy tym pewne, by strony mogły jasno i jednoznacznie określić treść i czas trwania lub ustania łączącego je stosunku prawnego. Nie w każdym jednak przypadku terminu prawa materialnego pewność nastąpienia zdarzenia, wyznaczającego początek biegu tego terminu, jest elementem konstytuującym jego istotę. Podobnie bywa przy terminach prawa procesowego. W tej dziedzinie specyfika regulacji całego postępowania o wydanie tytułu egzekucyjnego, a potem o nadanie mu klauzuli wykonalności polega na tym, że nie jest pewne, czy w ogóle do takiego postępowania dojdzie. W przypadku wystąpienia banku o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu istota rzeczy nie polega na pewności nastąpienia zdarzenia, od którego zaczyna ten termin biec, ale na zagwarantowaniu pewności i jednoznaczności samego liczenia i zakończenia tego terminu. Przyjęty w umowie stron termin biegnący od daty rozwiązania umowy nie jest pewny zarówno pod względem terminu, jak i tego, czy w ogóle nadejdzie. Na gruncie przepisów regulujących postępowanie klauzulowe jest to dopuszczalne, z uwagi na konstrukcję art. 786 k.p.c. W umowie kredytu zawartej przez strony wskazano sposób, formę i termin wypowiedzenia umowy, zatem sąd posiada możliwość kontroli w trybie art. 796 § 1 k.p.c. rzeczywistego nastąpienia zdarzenia w postaci rozwiązania umowy prowadzenia rachunku bankowego, od którego będzie liczyć się wspomniany termin, co wyłącza dowolność interpretacji tego faktu przez wierzyciela. Z tego względu uzależnienie terminu, w jakim pozwany mógł wystąpić o nadanie klauzuli wykonalności od rozwiązania umowy nie mogło świadczyć o bezskuteczności oświadczenia o poddaniu się egzekucji (por. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 19.07.2001 r., III CZP 42/01, (...))

Powodowie nie kwestionowali, aby wystawiony przez pozwanego bankowy tytuł egzekucyjny został wydany bez zachowania warunków wskazanych w art. 96 ust. 2 Prawa bankowego, Sąd również nie dopatrzył się takich naruszeń, należało zatem zbadać zarzuty dotyczące tego, czy treść tytułu egzekucyjnego odpowiadała rzeczywistemu stanowi należności pozwanego. W pierwszej kolejności należało wskazać, iż nie mógł zostać uznany za skuteczny zarzut, że kwota wskazana w bankowym tytule egzekucyjnym przekraczała limit kredytowy w wysokości 50.000 zł. Przewidziany w umowie kredytu limit kredytowy obejmował wysokość kwoty, jaką powodowie mogli uzyskać z tytułu kredytu, nie

stanowił natomiast granicę zobowiązań powodów z tytułu tej umowy. Wskazać należy, że w oświadczeniu o poddaniu się egzekucji powodowie wskazali, że poddają się egzekucji do kwoty 100.000 zł, a zatem nawet ta kwota nie stanowi górnej granicy zobowiązań pozwanych, a jedynie umożliwia pozwanemu łatwiejsze egzekwowanie roszczeń do tej kwoty. To, że powodowie poddali się egzekucji do kwoty 100.000 zł nie znaczy, iż bank nie może od nich dochodzić wyższej kwoty, ale jedynie to, że w wypadku wystąpienia na drogę sądową nie mógłby korzystać z uproszczonej drogi nadania klauzuli wykonalności na bankowy tytuł egzekucyjny na kwotę przekraczającą 100.000 zł – w tym zakresie musiałby wnieść powództwo przeciwko powodom w niniejszej sprawie.

Strona powodowa zarzuciła, że pozwany zawyżył w bankowym tytule egzekucyjnym swoje należności, nie wskazała jednak konkretnych kwot, o jakie w ocenie powodów pozwany kwotą wskazaną w bankowym tytule egzekucyjnym zawyżył. Ponieważ to na powodach ciążył obowiązek wykazania, że roszczenie objęte tytułem egzekucyjnym nie istnieje (co wynika z treści art. 840 § 1 k.p.c. w związku z art. 6 k.c.) to właśnie powodowie powinni wykazać, w jakiej części bankowy tytuł egzekucyjny nie obejmował należności pozwanego z tytułu umowy kredytu. Powodowie co prawda twierdzili, że sporny bankowy tytuł egzekucyjny oprócz należności z umowy kredytu obejmował również należności z tytułu umowy o korzystanie z kart charge, co pozwany początkowo potwierdził w odpowiedzi na pozew, jednak w późniejszym toku procesu zaprzeczył tym twierdzeniom. Powodowie zatem byli zobowiązani wykazać, które kwoty nie stanowiły należności z tytułu umowy kredytu, by w zakresie tych kwot możliwe było pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego. Jeżeli powodowie podnosili, że bankowy tytuł egzekucyjny obejmował również należności z umowy o korzystanie z kart charge, co nie powinno mieć miejsca ze względu na treść tytułu egzekucyjnego, który wyraźnie wskazywał, że obejmuje należności z umowy o kredyt, powinni wyraźnie wskazać, które kwoty stanowią należności z umowy korzystania z kart charge i okoliczności, z których takie twierdzenia wynikają. Nie może stanowić wystarczającego argumentu o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności twierdzenie, iż obejmuje on zbyt wysoką kwotę, bez wskazania kwoty, o jaką jest zawyżony. Wskazać należy, iż pozwany nie był w obowiązku udowodnić, że jego roszczenie istniało, a zatem to nie na pozwanym ciążył obowiązek konkretnego wskazania kwot, które wchodziły w zakres bankowego tytułu egzekucyjnego. Na podstawie dowodów przedstawionych przez strony postępowania Sąd miał możliwość ustalić, że umowa o kredyt i umowa o korzystanie z kart charge były rozliczane na jednym rachunku bankowym powodów, żaden z dowodów zaproponowanych przez powodów nie pozwolił na ustalenie, że bank uważał należności z tytułu obu umów za jedno i że umieścił je w jednym bankowym tytule egzekucyjnym. Zarzut wskazania w bankowym tytule egzekucyjnym zbyt wysokiej kwoty również zatem okazał się niezasadny.

Nie znalazł również potwierdzenia zarzut nieskutecznego wypowiedzenia umowy kredytu, co miałoby prowadzić do niewymagalności należności objętych bankowym tytułem egzekucyjnym. Wskazać należy, iż umowa o kredyt została zawarta na okres 12 miesięcy. Strony uzgodniły jednak w umowie, że okres ten będzie automatycznie przedłużany o kolejne 12 miesięcy, jeśli nie dojdzie do złożenia przeciwnego oświadczenia przez jedną ze stron umowy. Jak ustalił Sąd, zarówno powodowie jak i pozwany takiego oświadczenia nie złożyli. Zdarzeniem powodującym wymagalność całości roszczenia pozwanego z tytułu umowy kredytu mogło być zatem jedynie wypowiedzenie przez niego umowy. Pozwany złożył oświadczenie o wypowiedzeniu umowy w piśmie z dnia 22 marca 2013 r., przy czym oświadczenie to było uzależnione od zapłaty przez powodów wymagalnych należności banku. Odnosząc się do skuteczności doręczenia wezwania do zapłaty i oświadczenia o wypowiedzeniu umowy wskazać należy, iż pismo zostało przez pozwanego skierowane na adres spółki cywilnej, który, jak przyznali powodowie, był w pewnym okresie adresem, pod którym powodowie prowadzili działalność w formie spółki cywilnej. Powód J. P. sam wskazał w swoich zeznaniach, że adres (...) został przekazany bankowi przez powodów. Sąd nie znalazł zatem powodów, aby kwestionować dochowanie przez pozwanego obowiązków umownych związanych z wypowiedzeniem umowy. Próba doręczenia pisma powoda nastąpiła w dniu 2 kwietnia 2013 r., zatem od tego dnia należało liczyć siedmiodniowy termin do zapłaty, wskazany w piśmie. Po upływie tego terminu, to jest w dniu 10 kwietnia 2013 r., rozpoczął bieg trzydziestodniowy termin wypowiedzenia umowy kredytu. Termin ten upłynął w dniu 10 maja 2013 r. Zgodnie z postanowieniami umowy roszczenia pozwanego stawały się wymagalne po wypowiedzeniu umowy, zatem w dniu wydania bankowego tytułu egzekucyjnego – 28 lipca 2014 r. – roszczenia z umowy kredytu były w całości wymagalne. Należy zauważyć, że powodowie nie wykazali, aby na pozwanym ciążył obowiązek doręczenia pisma zarówno pod adresy zamieszkania

powodów z osobna oraz na adres prowadzenia działalności w formie spółki cywilnej. Co prawda w umowie kredytu wskazano wszystkie trzy adresy, jednak brak jest w niej postanowień, które zobowiązywałyby bank do doręczania pism na wszystkie adresy, tym bardziej, że obaj powodowie byli traktowani jako jeden kredytobiorca, co uzasadniałoby wysyłanie pism na adres spółki cywilnej, która łączyła powodów.

Powództwo nie mogło również zostać uznane za zasadne z uwagi na przedawnienie roszczeń pozwanego, które miało nastąpić w ocenie powodów. Zgodnie z art. 117 § 1 k.c. z zastrzeżeniem wyjątków w ustawie przewidzianych, roszczenia majątkowe ulegają przedawnieniu. Skutki przedawnienia reguluje §2 powołanego artykułu, który stanowi, że po upływie terminu przedawnienia ten, przeciwko komu przysługuje roszczenie, może uchylić się od jego zaspokojenia, chyba że zrzeka się korzystania z zarzutu przedawnienia. Okres, po upływie którego dochodzi do przedawnienia roszczeń, został przez ustawodawcę określony w art. 118 k.c. Jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej, termin przedawnienia wynosi lat dziesięć, a dla roszczeń o świadczenia okresowe oraz roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej - trzy lata. Roszczenie z tytułu umowy kredytu wynika niewątpliwie z działalności gospodarczej banku, podlega zatem trzyletniemu okresowi przedawnienia. Z kolei bieg terminu przedawnienia rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne – art. 120 § 1 k.c. W rozpoznawanej sprawie roszczenia powoda z tytułu wypowiedzianej umowy kredytu stały się wymagalne w dniu następnym po upływie okresu wypowiedzenia umowy kredytu, co strony same uzgodniły w tej umowie.

Termin przedawnienia jednak nie zawsze upływa po czasie wskazanym w art. 118 k.c. Ustawodawca wprowadził bowiem do Kodeksu cywilnego instytucję przerwania biegu przedawnienia, której sens sprowadza się do rozpoczęcia biegu terminu przedawnienia na nowo od zdarzenia, które spowodowało przerwanie biegu przedawnienia (art. 124 § 1 k.c.). Zgodnie z art. 123 k.c. bieg przedawnienia przerywa się przez każdą czynność przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sądem polubownym, przedsięwziętą bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia, przez uznanie roszczenia przez osobę, przeciwko której roszczenie przysługuje lub przez wszczęcie mediacji. Sąd przychylił się do stanowiska Sądu Najwyższego, który w wyroku z dnia 4 października 2006 r., II CSK 202/06, Mon. Praw. 2006, nr 21, s. (...) wskazał, że czynność procesowa wtedy przerywa bieg przedawnienia, gdy można ją uznać za "przedsięwziętą bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia". Należy zatem rozpatrywać każde działanie wierzyciela w świetle celu, do którego dąży wszczynając postępowanie sądowe bądź działając w postępowaniu, które już się toczy. Sąd podziela także stanowisko Sądu Najwyższego, wyrażone w wyroku z dnia 15 listopada 2002 r., II CKN 986/00, Lex nr 77044, że samo wystawienie bankowego tytułu egzekucyjnego powoduje sytuację analogiczną do tej, jaką co do przerwania biegu terminu przedawnienia wywołuje wniesienie pozwu o zapłatę. Tak samo jak pozew, bankowy tytuł egzekucyjny stanowi przewidzianą prawem formę zgłoszenia żądania, programowo następującą z ominięciem drogi sądowego postępowania rozpoznawczego. Zatem z chwilą wystawienia bankowego tytułu egzekucyjnego następuje przerwanie biegu terminu przedawnienia. Bieg przedawnienia przerywa również złożenie wniosku o nadanie bankowemu tytułowi egzekucyjnemu klauzuli wykonalności. Należy zwrócić uwagę, iż ustawodawca nie przewidział rozróżnienia pomiędzy sądowym tytułem egzekucyjnym, a bankowym tytułem egzekucyjnym. Zatem nieuprawniona byłaby konstatacja, iż złożenie wniosku w przypadku bankowego tytułu egzekucyjnego nie wywoływałoby korzystnych dla wierzyciela skutków. Złożenie wniosku o nadanie klauzuli wykonalności jest czynnością konieczną dla banku, który chce dochodzić swoich roszczeń w postępowaniu egzekucyjnym. Zatem oczywistym jest, iż złożenie takiego wniosku mieści się w katalogu czynności przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sądem polubownym, przedsięwziętych bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia - por. uchwała SN z dnia 16 stycznia 2004 r., III CZP 101/03, OSNC 2005/4/58. Niekwestionowany jest w doktrynie i orzecznictwie pogląd, iż czynnością przerywającą bieg przedawnienia jest również złożenie wniosku o wszczęcie egzekucji. Tak przerwany termin nie biegnie aż do momentu zakończenia postępowania egzekucyjnego. Złożenie wniosku o wszczęcie egzekucji stanowi czynność, która czyni zadość wszystkim wymaganiom przewidzianym w art. 123 § 1 pkt 1 k.c., jest to bowiem czynność przedsięwzięta przed organem powołanym do egzekwowania roszczenia stwierdzonego bankowym tytułem wykonawczym, która zmierza

bezpośrednio do dochodzenia tego roszczenia w tzw. trybie uproszczonym - por. wyrok SN z dnia 30 lipca 2003 r., II CKN 363/01, LEX nr 82280; wyrok SN z dnia 10 października 2003 r., II CK 113/02, OSP z 2004 r., nr 11, poz. 141.

Odnosząc powyższe rozważania do rozpoznawanej sprawy wskazać należało, iż wierzytelność banku z tytułu udzielonego kredytu stała się wymagalna po wypowiedzeniu przez bank umowy kredytowej. Jak wskazano wyżej, do wypowiedzenia umowy doszło z dniem 10 maja 2013 r., więc roszczenie powoda stało się wymagalne w dniu 11 maja 2013 r. Pozwany przed upływem trzyletniego terminu liczonego od tej daty, który upływałby w dniu 11 maja 2016 r. nie tylko wystawił tytuł egzekucyjny, ale także złożył wniosek o nadanie bankowemu tytułowi egzekucyjnemu klauzuli wykonalności, a ponadto złożył wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego. Biorąc pod uwagę, iż pozwany nie wykazał, aby złożył wniosek o prowadzenie egzekucji przeciwko powodowi J. P., termin przedawnienia wobec tego powoda upłyne najwcześniej w dniu 2 grudnia 2017 r. (licząc od daty wydania postanowienia o wydaniu klauzuli wykonalności, pozwany nie wykazał, by otrzymał tytuł wykonawczy w późniejszym terminie). Wobec powoda W. N. termin przedawnienia zacznie natomiast płynąć na nowo po zakończeniu postępowania egzekucyjnego.

Jedynie na marginesie można wskazać, że choć w postępowaniu egzekucyjnym komornik sądowy wyegzekwował od powoda W. N. pewne kwoty, jednak nie zostały one zaliczone przez komornika sądowego na poczet wierzytelności pozwanego, zatem nie została ona jeszcze w żadnej części uregulowana.

Z uwagi na powyżej ustalony stan faktyczny sprawy i rozważania prawne powództwo na podstawie art. 840 § 1 k.p.c. należało oddalić, o czym orzeczono w punkcie 1 wyroku.

W punkcie 2 wyroku Sąd orzekł o kosztach postępowania zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu wyrażoną w przepisach art. 98 § 1 i 3 k.p.c. Powodowie przegrali spór w całości, a zatem zobowiązani są zwrócić pozwanemu poniesione przez niego koszty procesu w wysokości 3.617 zł, na które składały się wynagrodzenie radcy prawnego wynikające z § 6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (tekst jedn. - Dz.U. z 2013r., poz. 461 ze zm.) w kwocie 3.600 zł oraz opłata skarbową od udzielonego pełnomocnictwa w wysokości 17 zł. Solidarność zobowiązania powodów wynika z faktu, iż łączyło je współuczestnictwo jednolite (art. 73 § 2 k.p.c.).

Apelację (k.454-459) od wyroku Sądu Okręgowego, działając przez profesjonalnego zastępcę, złożyli powodowie W. N. i J. P. w piśmie z dnia 20 stycznia 2017r. - zaskarżając ten wyrok w całości.

Powodowie zarzucili Sądowi Okręgowemu:

1) błędne ustalenie stanu faktycznego polegające na :

- niezgodności ustaleń faktycznych Sądu z materiałem dowodowym zebrany w sprawie, w szczególności poprzez ustalenie, że powodowie nie wykazali konkretnych kwot, o jakie w ocenie powodów pozwany kwotę wskazaną w bankowym tytule egzekucyjnym zawyżył, gdyż z materiału dowodowego wynika, że powodowie wykazali przedmiotową kwotę,

- uznaniu za nieistotne dla rozstrzygnięcia sprawy twierdzenia powodów o tym, że powodowie nie spłacili należności z tytułu korzystania z kart visa chargé i ta należność została ujęta w bankowym tytule egzekucyjnym i twierdzeniu Sądu, że powodowie nie przedstawili żadnych dowodów na to, w jakiej wysokości miała to być należność, gdy z materiału dowodowego w sprawie wynika, że dowody takie zostały przedstawione,

- błędne przyjęcie przez Sąd, że w (...) można było wskazywać kwotę należności głównej wyższą niż udzielony kredyt – gdzie Sąd błędnie przyjął, że kwota kapitału zawarta w oświadczeniu o poddaniu się egzekucji może być wyższa niż kwota kapitału kredytu,

- błędne przyjęcie przez Sąd , że kwota wskazana w (...) wynika tylko z jednej czynności bankowej, a nie z dwóch co prowadzi do błędnej interpretacji przepisów materialnych tj. art. 96 prawa bankowego,

a błędy te miały istotny wpływ na wynik sprawy, ponieważ przyjęcie takiego ustalenia prowadziło do oddalenia pozwu;

A) naruszenie prawa procesowego, a w szczególności przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów polegające na wybiórczym uznaniu przeprowadzonych dowodów, w tym zeznań powodów.

W uzasadnieniu apelacji powodowie ponowili zarzut nieskuteczności wypowiedzenia umowy z 22.03.2013r. z uwagi na treść tego wypowiedzenia w którym nie wskazano jakiego kredytu ma ono dotyczyć, dlatego roszczenie z tytułu kart visa chargé i umowy kredytu w rachunku bieżącym nie są wymagalne , gdyż nie zostały skutecznie wypowiedziane. Nadto z ostrożności podnieśli (ponowili) zarzut przedawnienia.

Powołując się na powyższe zarzuty apelujący wnieśli o:

1. zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uwzględnienie powództwa w całości,
2. zasądzenie od pozwanego na rzecz powodów kosztów procesu wraz z kosztami zastępstwa procesowego za obie instancje według norm przepisanych,

Ewentualnie

3. uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpatrzenia, przy uwzględnieniu kosztów dotychczasowego postępowania.

W odpowiedzi na apelację (k. 471 – 412) złożonej w piśmie z dnia 10 marca 2017r., działając przez profesjonalnego zastępcę, pozwany, co do apelacji powodów, wniósł o:

1. oddalenie apelacji;
2. zasądzenie solidarne od powodów na rzecz pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Na rozprawie apelacyjnej (k., 480 – 481) przeprowadzonej w dniu 27 września 2017r. pełnomocnik powodów podtrzymał wniesioną apelację.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Apelacja powodów w części okazała się zasadna.

Całkowicie bezzasadny okazał się najdalej idący wniosek apelacji o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpatrzenia Sądowi Okręgowemu przy pozostawieniu temu Sądowi orzeczenia o kosztach postępowania apelacyjnego, który jak wynika z uzasadnienia apelacji został powiązany z możliwością ewentualnego zastosowania przepisu art. 386 § 4 k.p.c.

Zgodnie z art. 386 § 4 k.p.c., poza wypadkami w których sąd drugiej instancji stwierdza nieważność postępowania o czym mowa w art. 386 § 2 k.p.c. albo gdy pozew podlega odrzuceniu albo zachodzi podstawa do umorzenia postępowania o czym mowa w art. 386 § 3 k.p.c., sąd drugiej instancji może uchylić zaskarżony wyrok i przekazać sprawę do ponownego rozpatrzenia tylko w razie nierozpoznania istoty sprawy albo gdy wydanie wyroku wymaga przeprowadzenia dowodu w całości.

Apelujący, w zarzutach i pozostałych wnioskach apelacji, nie wskazali aby w niniejszej sprawie wystąpiła którakolwiek z ww. podstaw do uchylenia wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania. Sąd Apelacyjny z urzędu stwierdził, że nie wystąpiła nieważność postępowania Sądu Okręgowego, gdyż sąd drugiej, zgodnie z art. 378 § 1 k.p.c.,

bierze to pod uwagę z urzędu w granicach zaskarżenia. Nie wystąpiła też żadna z kolejnych podstaw uchylecia wyroku objętych przepisem art. 386 § 2 k.p.c.. Co do podstawy z art. 386 § 4 k.p.c., to z treści uzasadnienia zaskarżonego wyroku jednoznacznie wynika, że Sąd Okręgowy rozpoznał istotę sprawy, gdyż rozpoznał materialną podstawę żądania pozwu; nie wystąpiła również potrzeba przeprowadzenia postępowania dowodowego w całości, gdyż wszystkie dowody powołane na okoliczności istotne dla rozstrzygnięcia sprawy zostały przez Sąd Okręgowy przeprowadzone zgodnie z regułami przepisów k.p.c. o postępowaniu dowodowym, a powodowie w apelacji nie wskazali nowych dowodów ani nie wniesli o ich przeprowadzenie.

Co do wniosku apelacji o zmianę zaskarżonego wyroku, w części okazał się on zasadny.

Przy ocenie zgromadzonych w sprawie dowodów Sąd Okręgowy nie naruszył zasady swobodnej oceny dowodów wynikającej z przepisu art. 233 § 1 k.p.c. w zakresie oceny ich wiarygodności i mocy dowodowej. Natomiast trafnie apelujący podnieśli, że Sąd Okręgowy wysnuł ze zgromadzonego materiału i ustalonych okoliczności w części błędne wnioski – tj. co do tego na jaką kwotę kapitału pozwany mógł zasadnie wystawić bankowy tytuł egzekucyjny skoro, jak trafnie ustalił Sąd Okręgowy, podstawą jego wystawienia była wyłącznie jedna z trzech czynności bankowych zdziałanych przez strony – tj. kredyt udzielony powodom przez pozwanego Bank w rachunku bankowym na podstawie umowy z dnia 19 stycznia 2009r. nr (...) o kredyt w rachunku, zgodnie z którą pozwany udzielił powodom kredytu w rachunku bieżącym nr (...) w kwocie jego kapitału do 50.000 zł (k.72 – 80 akt). Taka treść tej umowy jednoznacznie wynika ze zgromadzonego w sprawie materiału, tak jak i to, że tylko kredyt z tej umowy został objęty bankowym tytułem egzekucyjnym wystawionym przez pozwanego Bank, stanowiącym podstawę tytułu wykonawczego objętego żądaniem pozwu. Czyli kapitał z tego kredytu nie mógł być wyższy niż 50 000 zł, gdyż tylko taka kwota została postawiona do dyspozycji powodów zgodnie z łączącą strony umową, której Bank nie mógł jednostronnie podnieść obciążając powodów wyższą kwotą kapitału tego kredytu niż 50 000 zł, ponieważ umowa nie zawiera takiego postanowienia.

Pozwany Bank w tym właśnie rachunku rozliczał również kolejny kredyt udzielony powodom w ramach kolejnej umowy z dnia 19 stycznia 2009r. o korzystanie z kart charge V. Business (...) (k. 9 – 12 i k. 81 – 82) z przyznanym limitem wydatków w kwocie do 10 000 zł, jednak z treści tej umowy również nie wynika, że w razie braku środków na rachunku bankowym powodów, w tym z kredytu w rachunku bieżącym, dla pokrycia kolejnego kredytu zaciągniętego przez powodów przez użycie kart charge V. Business (...), pozwany Bank mógł jednostronnie podwyższyć kredyt w rachunku bieżącym nr (...) udzielony powodom na podstawie umowy 19 stycznia 2009r. nr (...) ponad kwotę kapitału, czyli ponad 50 000 zł.

Jak trafnie ustalił Sąd Okręgowy strony łączyły trzy umowy stanowiące czynności bankowe, gdyż obok ww. umów, powodowie w 2007r. zawarli z pozwanym Bankiem również umowę o prowadzenie rachunku bankowego. Co do należności Banku z tytułu każdej z tych umów powodowie poddali się egzekucji, niezależnej od pozostałych ww. tytułów. Czyli w sytuacji gdy powodowie wykorzystali limit kredytu 50 000 zł udzielony im przez Bank w rachunku bankowym i nie zgromadzili na rachunku środków ani na jego spłatę ani choćby na pokrycie kosztów wykorzystania tego kredytu, a równocześnie w tym samym rachunku Bank rozliczył kolejny kredyt wykorzystany przez powodów, udzielony im w kartach charge V. Business (...), na pokrycie którego powodowie nie zgromadzili na rachunku stosownych środków, pozwany Bank mógł wystawić albo dwa tytuły egzekucyjne każdy dotyczący jednej z tych czynności bankowych albo jeden tytuł obejmujący obie czynności bankowe.

Nie ulega natomiast wątpliwości że Bankowy Tytuł Egzekucyjny Nr (...) (dalej (...)) wystawiony przez pozwanego Bank w dniu 28.07.2014r. stanowiący podstawę tytułu wykonawczego objętego żądaniem pozwu powodów, został wystawiony jedynie z tytułu jednej czynności bankowej i obejmuje należności wynikające z umowy z dnia 19.01.2009r. nr (...) o kredyt w rachunku – co jednoznacznie wynika z treści tego (...) (tytuł wykonawczy, w tym oryginał (...) Nr (...) z 29.01.2015r., w aktach Km 655/15 Komornika Sądowego K. O. oraz jego kopia uwierzytelniona za zgodność z oryginałem przez pełnomocnika pozwanego k. 88 akt)

Jak wynika z treści tego (...) obejmuje on zobowiązanie pozwanych jako dłużników pozwanego Banku w łącznej kwocie 74 187,32 zł z dalszymi odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia następnego po dniu wystawienia (...) czyli od dnia 29.07.2014r., w tym:

- 1) 60 167,26 zł tytułem należności głównej – kapitału.
- 2) 4 453,16 zł tytułem odsetek umownych naliczonych od kapitału za okres od 3.12.2012r. do 22.10.2013r. wg. stopy procentowej 9,65%.
- 3) 8 762,92 zł tytułem odsetek umownych karnych naliczonych za okres od 23.10.2013r. do 28.07.2014r. od zadłużenia przeterminowanego wg. stopy procentowej w wysokości 16% w skali roku.
- 4) 804,00 zł tytułem kosztów opłat i prowizji.

Biorąc powyższe pod uwagę (...) został wystawiony przez pozwany Bank niezgodnie z treścią łączącej strony umowy z dnia 19 stycznia 2009r. nr (...), zgodnie z którą pozwany udzielił powodom kredytu w rachunku bieżącym nr (...) w kwocie jego kapitału do 50.000 zł.

Czyli (...) mógł obejmować jedynie zobowiązanie pozwanych jako dłużników pozwanego Banku w łącznej kwocie 61 202,08 zł z dalszymi odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 29.07.2014r., w tym:

- 1) 50 000,00 zł tytułem należności głównej – kapitału.
- 2) 4 283,01 zł tytułem odsetek umownych naliczonych od kapitału za okres od 3.12.2012r. do 22.10.2013r. wg. stopy procentowej 9,65%.
- 3) 6 115,07 zł tytułem odsetek umownych karnych naliczonych za okres od 23.10.2013r. do 28.07.2014r. od zadłużenia przeterminowanego wg. stopy procentowej w wysokości 16% w skali roku.
- 4) 804,00 zł tytułem kosztów opłat i prowizji.

W sumie żądanie powodów co do pozbawienia wykonalności objętego żądaniem tytułu wykonawczego, oparte na przepisie art. 840 § 1 pkt 1 k.p.c., okazało się zasadne w części –co do kwoty 12 985,24 zł (74 187,32 – 61 202, 08 = 12 985,24) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie naliczonymi od tej kwoty jak w treści tytułu wykonawczego, czyli od dnia 29.07.2014r., gdyż w tej części powodowie skutecznie zaprzeczyli aby byli zobowiązani do jej zapłaty na podstawie łączącej strony umowy o kredyt w rachunku bieżącym, stanowiącej podstawę wystawienia (...) i nadania klauzuli wykonalności.

W pozostałym zakresie zarzuty apelacji stanowiące podstawę wniosku o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie powództwa w całości okazały się bezzasadne.

W tym zakresie Sąd Apelacyjny na podstawie art. 382 k.p.c. przyjmuje za własne ustalenia i rozważania prawne Sądu Okręgowego.

Pismo pozwanego Banku z dnia 22.03.2013r. w sposób dostateczny określiło rodzaj zobowiązania i łączącą strony umowę o kredyt w bieżącym rachunku bankowym, gdyż wskazało na zadłużenie na rachunku nr (...), w którym pozwany Bank udzielił powodom tego kredytu. Pismo Banku wywołało również zapowiedziany skutek wypowiedzenia łączącej strony ww. umowy, przez to że pozwani nie spłacili jakiegokolwiek zadłużenia które powstało wskutek wykorzystania udzielonego pozwanym kredytu w tym odsetek za jego udzielenie i prowizji, a następnie odsetek karnych za brak spłaty tego kredytu. Nadto Sąd Okręgowy prawidłowo ustalił datę wypowiedzenia tej umowy na dzień 9 kwietnia 2013r., od której rozpoczął bieg termin przedawnienia, przerwany wystawieniem przez pozwanego Bank (...) a następnie złożeniem do Sądu Rejonowego wniosku o nadanie (...) klauzuli wykonalności, co nastąpiło postanowieniem z dnia 2 grudnia 2014r., po czym złożeniem wniosku o wszczęcie egzekucji do Komornika Sądowego

przy Sądzie Rejonowym w Chodzieży – K. O., co nastąpiło w dniu 11 lutego 2015r. Dlatego trafnie Sąd Okręgowy stwierdził, że zobowiązanie powodów wobec pozwanego Banku, objęte ww. (...), nie uległo przedawnieniu.

Przy braku zasadności zarzutów podniesionych przez apelujących: co do braku skutecznego wypowiedzenia umowy oraz kolejnego zarzutu co do przedawnienia egzekwowanego przez pozwanego Bank roszczenia, kolejne zarzuty mogły jedynie stanowić podstawę do uwzględnienia apelacji we wskazane wyżej części, gdyż powodowie co do zasady jaki i wysokości nie kwestionowali zadłużenia z tytułu wykorzystanego przez nich kredytu w rachunku bankowym, a nawet wykorzystania kredytu udzielonego im przy korzystaniu z kart charge V. Business (...), a jedynie podnosili, że (...) z uwagi na jego treść może obejmować kapitał w kwocie 50 000 zł i odsetki naliczone od tej kwoty.

Biorąc to pod uwagę, na podstawie powołanych przepisów i art. 386 § 1 k.p.c. Sąd Apelacyjny zmienił zaskarżony wyrok w punkcie 1 w ten sposób, że pozbawił wykonalności tytuł wykonawczy w postaci bankowego tytułu wykonawczego nr (...) wystawionego w dniu 28.07.2014r. na podstawie ksiąg (...) S.A. z siedzibą w W. opatrzonego klauzulą wykonalności, nadaną postanowieniem Referendarza Sądowego Sądu Rejonowego Poznań- Stare Miasto w P. z dnia 2 grudnia 2014r. sygn. akt II Co 6357/14, w dniu 26.01.2015r. w części co do kwoty 12 985,04 z ustawowymi odsetkami naliczonymi od tej kwoty jak w treści bankowego tytułu egzekucyjnego, a oddalając powództwo w pozostałej części.

Uwzględnienie powództwa we wskazanej części spowodowało również zmianę rozstrzygnięcia o kosztach zawartych w punkcie 2 zaskarżonego wyroku. Po zmianie pkt 1 wyroku podlegały one stosunkowemu rozdzieleniu na podstawie art. 100 k.p.c. stosownie do wyników postępowania, przy uwzględnieniu, że do wartości przedmiotu sporu powodowie trafnie doliczyli odsetki ustawowe za opóźnienie naliczone do dnia wytoczenia powództwa przez co wyniosła ona 79 791,98 zł. Wraz z ustawowymi odsetkami obliczonymi do dnia wytoczenia powództwa kwota w jakiej powództwo okazało się zasadne wyniosła w sumie 14 106,22 zł. Czyli żądanie powodów zostało uwzględnione w 18/100 części (18%), a powodowie ulegli w 82/100 częściach (82%) swojego żądania. W takiej proporcji nastąpiło obciążenie stron kosztami postępowania pierwszej instancji, którymi Sąd Apelacyjny obciążył powodów w 82/100 częściach, a pozwanego w 18/100 częściach Koszty procesu poniesione przez powodów składały się z opłaty sądowej od pozwu w kwocie 3 990 zł oraz kosztów zastępstwa procesowego, jak trafnie wskazał Sąd Okręgowy, w kwocie 3617 zł i wyniosły w sumie 7 607 zł., z czego powodom należne było 1366, 20 zł. Koszty poniesione pozwanego, jak trafnie wskazał Sąd Okręgowy, składały się z kosztów zastępstwa procesowego i wyniosły w sumie 3 617 zł., z czego pozwanemu należne było 2952 zł. Po wzajemnym rozliczeniu i kompensacie, Sąd Apelacyjny zmienił punkt 2 zaskarżonego wyroku i na podstawie art. 100 k.p.c. w zw. z art. 105 § 2 k.p.c. zasądził od powodów solidarnie na rzecz pozwanego kwotę 1 585,80 zł. z tytułu zwrotu części kosztów procesu w postępowaniu przed sądem pierwszej instancji.

Biorąc to pod uwagę Sąd Apelacyjny orzekł jak w punkcie I. wyroku.

Apelacja powodów w powstałej części, jako bezzasadna, podlegała oddaleniu na podstawie art. 385 k.p.c., o czym Sąd Apelacyjny orzekł w punkcie II. wyroku.

Koszty postępowania apelacyjnego zostały stosunkowo rozdzielne między strony na podstawie art. 100 k.p.c. w takiej samej proporcji jak w pierwszej instancji, czyli Sąd Apelacyjny obciążył tymi kosztami powodów w 82/100 częściach, a pozwanego w 18/100 częściach.

Koszty postępowania apelacyjnego poniesione przez powodów składały się z opłaty sądowej od apelacji w kwocie 3 990 zł oraz kosztów zastępstwa procesowego w wysokości 4050 zł (75% z 5 400) ustalonych na podstawie § 2 pkt 6) i § 10 ust. 1 pkt 2) Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (w brzmieniu obowiązującym do 27 października 2016r.) i wyniosły w sumie 8 040 zł., z czego powodom należne było 1 447, 20 zł. Koszty poniesione pozwanego składały się z kosztów zastępstwa procesowego i wyniosły, jak wyżej, 4 050 zł., z czego pozwanemu należne było 3 321 zł.

Po wzajemnym rozliczeniu i kompensacie, Sąd Apelacyjny na podstawie art. 100 k.p.c. w zw. z art. 105 § 2 k.p.c. zasądził od powodów solidarnie na rzecz pozwanego kwotę 1 873,80 zł. z tytułu zwrotu części kosztów postępowania apelacyjnego, orzekając jak w punkcie III. wyroku.

SSA Krzysztof Józefowicz SSA Andrzej Daczyński SSO (del.) Andrzej Adamczuk

--	--	--